

DOCTAVIAN
PALER

Viața pe un peron

POLIROM
2014

Așa și-au făcut apariția în oraș dresorii. Câinii au fost dresați și, acum, nu mai mușcau decât dacă erau asmuțiți de dresori. Doar nopțile cu lună erau de nesuportat. În acele nopți, urletele câinilor se abăteau asupra orașului ca un viscol înnebunitor prevestind lucruri încă și mai rele. Era cu neputință să doarmă cineva. Câinii păreau întărâtați de lumina lunii și se repezeau furioși la garduri, lătrând ore în șir fără oprire. Nimeni nu-i putea potoli atunci. Nici măcar dresorii. Îi lăsau să latre până oboseau, mai bine zis până ce luna cobora undeva dincolo de plopii care împânzeau marginile orașului. Atunci, istoviți de atâta lătrat, câinii se retrăgeau mărâind, parcă satisfăcuți că alungaseră luna care-i înnebunea de fiecare dată. Așa că, în loc să fie romantice, nopțile cu lună erau acum mai cumplite, mai înfricoșătoare decât cele de vreme rea. De-abia așteptam să treacă nopțile cu lună și să înceapă ploile. Ploile lungi și apăsătoare care alungau câinii prin cuști și, în sfârșit, nu se mai auzeau lătrături decât rar, când câinii tresăreau prin somn sau cineva făcea zgomot pe stradă.

Acum dresorii erau la modă. Foarte curând ei au ajuns să stăpânească orașul. Mergeau pe stradă cu biciul în mână, chipurile ca să țină câinii la respect, dar se vedea destul de clar din atitudinea lor, din felul poruncitor în care se adresau, că tratau întreg orașul ca pe un manej. Când își arătau bunăvoința, dădeau parcă obișnuita bucățică de zahăr, nimic mai mult. Nimeni nu s-a mirat când primarul a fost schimbat cu un dresor. La fel, șeful poliției și președintele tribunalului. În toate funcțiile-cheie au fost puși dresori. Până la urmă,

toată lumea s-a obișnuit și cu asta, așa cum se obișnuise cu întunericul, așa că puținii care își arătaseră teama că lucrurile mergeau din rău în mai rău au preferat să fie prudenți și să tacă. Mai ales că nimeni nu se mai gândea să schimbe ceva. Primăria a anunțat că renunță să pună becuri noi, o vreme, ca să nu-i mai întărească pe cei care le spargeau. Poliția a încetat și ea orice cercetări. Practic, toți păreau resemnați. Orașul era la cheremul dresorilor, dar se ajunsese la un fel de echilibru al fricii. Oamenii se temeau în același timp de întuneric, de hoți, de câini și de dresori. Și toate acestea se anulau reciproc.

Într-una din acele seri, telefonul a sunat din nou. Era el. Mi-a zis „bună seara” și în loc de obișnuitul „ce mai faci?” sau de o explicație a absenței sale m-a întrebat cu glas precipitat: „Ai auzit și tu ce se întâmplă?”. „La ce te referi?” „La povestea cu câinii, bineînțeles. Câinii și becurile sparte.” „Da, sigur că știu”, i-am zis. A tăcut o vreme și a oftat lung. Parcă nu era decis cu ce să continue. Sau poate se temea că era auzit și de altcineva în afară de mine. Deodată, ca și cum se hotărâse să spună ce avea de spus cu orice risc, a început să vorbească. Avea, în vocea strângulată de emoție și de grabă, ceva neobișnuit, necunoscut, un amestec de îndârjire și frică. Era glasul unui om încolțit, hăituit, care, probabil, se uita în jurul lui tot timpul, simțindu-se pândit, urmărit, studiat. Așa cum eram eu însămi în perioada aceea, de fapt. Mă temeam să umblu pe stradă, mă temeam să vorbesc până și cu vecinii sau cu colegii despre ceea ce se întâmpla. Cu excepția mea

toată lumea avea câini, dar nu discutam despre ei. Nici despre becurile sparte. Numai când și când, cineva lăsa, fără voie, să-i scape un „Ați auzit...?”. Dar imediat renunța. Bărbia începea să-i tremure și se gândea probabil că era mult mai înțelept să fie prudent, să nu discute nimic. Se auziseră lucruri groaznice. Unii care protestaseră s-au trezit pe neașteptate, pe stradă, mușcați de câini. Când s-au dus la spital, li s-a spus că doctorii n-aveau voie să-i îngrijească. Trebuiau să dovedească mai întâi ce fel de câini i-au mușcat. Așa că în clipa când a început să vorbească mi s-a făcut frică. Dar cum să închid telefonul? Nu puteam. Mi-era atât de frică, încât nici nu auzeam bine ce spunea. Căpătase o voce puțin suierătoare din pricina grabei de a spune totul dintr-o răsufare. Se temea probabil că dacă se va opri, va renunța, nu va mai avea putere să continue. Așa că o vreme n-am reținut decât cuvinte disparate dintr-o poveste lungă despre soția lui, despre felul cum s-au căsătorit și despre cei doi copii pe care-i avea, despre neînțelegerile cu soția lui și despre cauzele acestor neînțelegeri. Vroiam chiar să-l întreprup și să-i spun că nu mă interesau problemele lui de familie când l-am auzit zicând: „Acum mi-e teamă că mă omoară”. Am înghețat. „Cum să te omoare? Nu înțeleg.” „În somn”, mi-a răspuns el, deși eu altceva întrebaseram. „Dar de ce să te omoare? Nu înțeleg.” Și cum el tăcea, am adăugat ezitând: „Din cauza mea?”. „Nu, nu, protestă el, tu n-ai niciun amestec. Din cauza mea.” Am răsuflet ușurată. Se vede că rămânem egoiști în fața primejdiei. Pe urmă mi-au revenit și perplexitatea și teama. „Dar

ce lucru îngrozitor ai făcut? Și chiar dacă ai fi făcut, cum să te temi de așa ceva? E absurd.” „Ba nu-i absurd deloc, mă contrazise el. E foarte probabil să se întâmple astfel. Foarte probabil. Și dacă într-o zi nu te voi mai suna, să știi că asta a fost.” Simțeam că trăiesc un coșmar. „Dar de ce? Spune odată, de ce? Fă-mă să înțeleg. E nebună?” „Nu e nebună.” „Atunci?” „Își iubește copiii ca o nebună. Și se teme pentru ei. Ca să-i scape pe ei e gata să mă omoare pe mine...” A adăugat că de când i s-a înfiripat gândul ăsta nu mai putea dormi.

Apoi a început să-mi explice. Am aflat că era judecător... „Vasăzică de aceea îmi telefona zilnic la ora cinci fix, pentru că era învățat cu punctualitatea”, mi-am spus... Luase pe contul lui anchetarea cazului becurilor sparte și nimerise pe o pistă primejdioasă, incredibilă, de care știa numai el. Era sigur că dresorii au spart becurile. Le-au spart ca să terorizeze orașul, să fie nevoie de câini și, fiind nevoie de câini, să fie nevoie de ei, să pună stăpânire pe tot și să stăpânească prin frică. Totul se desfășurase, era convins, după un plan diabolic și era hotărât să dea de firul lui. Fără să-și facă publică bănuiala, își continua discret cercetările. Dar de la o vreme observase că era peste tot urmărit. Oriunde se ducea în oraș, cineva cu un câine se ținea după el. De câteva ori s-a întâlnit față în față cu un individ încălțat în cizme negre, care ducea de zgardă un câine mare cât un vițel. Când a trecut pe lângă el, câinele a mârâit, gata să-l muște de picior, dar individul l-a tras de zgardă și nu l-a lăsat. Apoi, în vreme ce se îndepărta l-a auzit chicotind către câine: „Nu acum, nu

acum. Lasă, ai răbdare, mai târziu va fi al tău". Când ridica receptorul, auzea uneori o râsuflare precipitată și un mârâit. Chiar un lătrat a auzit într-o zi. Simțea că nu mai putea să rabde. Clocotea de revoltă. Dar nu putea să spună nimic. Cui să spună? Încă n-avea probe destule și era primejdios să se afle ce știa. Într-o zi l-a întrebat pe unul care îl urmărea cu un câine lup: „Ce-aveți cu mine?”. Individul a rânjit fără să zică nimic. Asta l-a infuriat. „Ce-aveți cu mine? i-a strigat. Nici nu mă cunoști.” „Eu nu te cunosc, a chicotit individul, dar te cunoaște dresorul-șef. Eu execut ordinele dresorului-șef.” Și s-a îndepărtat.

Toate aceste urmăriri i-au confirmat că nu se înșelase și că bănuiala lui era întemeiată. A stat un timp acasă. De câte ori ridica receptorul auzea acum respirația aceea șuierătoare și un mârâit. Se simțea din ce în ce mai singur și mai hăituit. Soției sale i se făcuse la început milă de el și se frământa sfătuindu-l să fie atent. Apoi, când i-a încolțit gândul că din cauza lui ar putea pătimi și copiii, și-a schimbat atitudinea și a încercat să-l convingă să lase totul baltă. Dar cum el se încâpățâna, i-a devenit ostilă. Când îl auzea repetând că era hotărât să dovedească adevărul, se infuria: „Acum nu e vremea să fi Don Quijote. Mai bine fă ce face toată lumea”. „Inclusiv să latru?”, a întrebat-o el. „Inclusiv să latri dacă trebuie să-ți salvezi copiii. Vrei să-i împingi singur în ghearele câinilor...?” Culmea era că și ea îi ura pe dresori, numai că în certurile lor nu mai vroia s-o recunoască, ba chiar găsea și justificări prezenței dresorilor. „Cu atâția câini, era nevoie și de dresori, trebuie să înțelegem

asta. Altfel nu ne-am mai putea descurca, nu-ți dai seama? Cine ar păzi câinii? Și dacă am alunga câinii, cine ne-ar apăra de cei care sparg becurile?" „Adică tot de dresori, îi replica el. Nu vezi că aici duc toate firele?" Dar nu ajungeau la niciun rezultat și, treptat, a înțeles că ea începuse să-l urască.

După una din aceste certuri, excedat, a făcut imprudența să spună la telefon unui prieten ceva despre bănuiala lui. Din ziua aceea n-a mai avut pace. Îl sunau la diferite ore și de preferință în cursul nopții. Cum ridica receptorul, auzea un lătrat oribil, apoi un râs și iar un lătrat. A încercat s-o lase pe ea să răspundă. Se întâmpla același lucru. După câteva asemenea șocuri, ea și-a pierdut cumpătul cu totul. Tremura de frică și l-a implorat să se ducă să ceară iertare, să promită că nu va face nimic, mai mult, va recunoaște dacă va fi nevoie că a fost o prostie ceea ce gândise până atunci; a stat la pândă, a făcut cercetări și s-a convins, da, că fusese o prostie bănuiala lui. Dar el nu vroia: „Nu, în ruptul capului nu vreau. Dacă trebuie să pătesc ceva, cel puțin să știe lumea adevărul". „Dar ce mă interesează pe mine adevărul? Țipa ea isterizată de frică. Și ce-i interesează pe copii adevărul? Ascultă, i-a zis într-o zi cu o furie rece, dacă pui în pericol viața copiilor și soarta lor, să știi că te omor cu mâna mea, nu mai e nevoie să-ți facă ei de petrecanie. Nu-ți îngădui să-i sacrifici pe copii." „Dar nu mă sacrific decât pe mine", i-a răspuns el. „Cum te sacrifici numai pe tine? Crezi că se vor mulțumi să se răzbune împotriva ta? Ei știu că eu știu. Și că și copiii au auzit. Dacă